

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: H. H. N., nar.: X,
st. příslušnost X,
v ČR bytem X,
*zastoupený Mgr. Petrem Dvořákem, advokátem,
se sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha,*

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2021, č. j. MV-4210-4/SO-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 8. 3. 2021, č. j. MV-4210-4/SO-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 27 492,43 Kč k rukám zástupce žalobce, Mgr. Petra Dvořáka, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2021, č. j. MV-4210-4/SO-2021 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 10. 2020, č. j. OAM-29023-29/TP-2012, kterým bylo dle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2017, zastaveno řízení o žalobcově žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci jeho žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu.

Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že správní orgán zvolil chybný procesní postup, když řízení o jeho žádosti zastavil. Správní orgán uvádí tzv. jiný zákonný důvod, a tím je to, že žádost neodůvodňuje zahájení nového řízení. To je však postup nesprávný, neboť je nutno dospět k závěru, že žádost zjevně odůvodňuje zahájení nového řízení, když v době pravomocného zamítnutí žádosti o povolení k pobytu neměl žalobce čistý trestní rejstřík, což však v době podání žádosti o nové rozhodnutí již neplatilo, a žalobce měl a stále má čistý trestní rejstřík. Žalobcova žádost by tak jednoznačně odůvodňovala vydání nového rozhodnutí, neboť se podmínky zásadně změnily a žádosti pravomocně zamítnuté je možné vyhovět. V této souvislosti žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 390/2018-46, kde se v bodě 19 uvádí, že v případě, kdy je předloženými důkazy rozptýlen důvod, pro který byla původní žádost zamítnuta, je povinností správního orgánu žádost projednat a nelze se odkazovat na možné další podmínky pro vyhovění či nevyhovění žádosti. Nelze zkoumat další podmínky pro vydání rozhodnutí, ale pouze to, zda je odstraněn původní důvod pro zamítnutí žádosti. To, že důvod, pro který byla původně žádost o povolení k trvalému zamítnuta, byl odstraněn, bylo doloženo přímo při podání žádosti o nové projednání. Nyní je tedy na místě, aby byla žádost skutečně projednána, a ne čistě na základě jiné pochybnosti řízení zastaveno. Žalobce rovněž namítal, že se žalovaná touto námitkou vůbec nezabývala.
3. Svůj nesouhlas projevila žalobce se závěry správních orgánů ohledně otázky oprávněnosti svého pobytu na území v době podání žádosti a možného obcházení zákona. Žalobce byl v době podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu nepochybně oprávněn žádost podat. Pak v době, kdy podal žádost o vydání nového rozhodnutí, pobýval na území zcela legálně na základě fikce pobytu. Ačkoliv Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozsudku uvedl, že je nutno zkoumat oprávněnost pobytu účastníka řízení v době podání žádosti, tak nelze směřovat podmínky pro podání žádosti o pobyt a pro podání žádosti o vydání nového rozhodnutí. Žádost o vydání nového rozhodnutí je svébytným typem žádosti, kterou zcela nepochybně lze podat rovněž datovou schránkou a není nikde stanovena povinnost jejího osobního podání. Žalobce podal žádost o nové rozhodnutí proto, že odpadl důvod, pro který byla žádost v minulosti zamítnuta. Žalobce si je vědom závěrů v citovaném rozsudku, avšak dle jeho názoru nelze nepřiměřeně omezovat podmínky pro podání žádosti o vydání nového rozhodnutí. Z rozhodnutí totiž též vyplývá, že: „V řízení o vydání nového rozhodnutí z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu přezkoumá správní orgán naplnění podmínek, jejichž nesplnění bylo v původním zamítavém rozhodnutí žadateli vytýkáno; jestliže nazná, že nedostatky původní žádosti byly odstraněny, musí se v novém řízení meritorně zabývat i dalšími doposud neposuzovanými podmínkami pro její vyhovění.“. Správní orgán je tedy povinen se zabývat podmínkami žádosti, avšak původní žádosti, která byla pravomocně zamítnuta. Pokud se týká oprávněnosti podání původní žádosti, je povinen zkoumat, zda v podání žádosti o trvalý pobyt byl účastník řízení k podání této žádosti oprávněn.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

4. Dále žalobce zdůraznil, že se sice jedná o nové rozhodnutí, ale posuzována je původní žádost a podmínky pro vyhovění. Ve vztahu k podmínce, pro kterou byla žádost původně zamítnuta, musí účastník řízení doložit, že tato pominula. Dále se zkoumají další podmínky pro vyhovění či zamítnutí původní žádosti, tedy také to, zda žádost byla podána v souladu se zákonem. Pokud jde o žádost o vydání nového rozhodnutí, je nutno se řídit ustanoveními správního řádu pro učinění podání, a nikoliv pro podání žádosti o dané povolení k trvalému pobytu, neboť ze znění zákona nic takového neplyne a neplyne takový závěr ani z judikatury. Ostatně také důvodem pro možnost postupu podle § 101 správního řádu je právě navrácení k předešlé žádosti, která byla pravomocně zamítnuta. Pokud by žalobce chtěl vést řízení o nové žádosti, podal by novou žádost. Takto měl správní orgán posuzovat původní žádost.
5. Správní orgán svým postupem vnesl do řízení chaos, jelikož na jedné straně uvádí, že žalobce nebyl povinen žádost o vydání nového rozhodnutí podat osobně, neboť tuto povinnost splnil při podání původní žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Na druhou stranu to však podle žalované nic nemění, neboť v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí nebyl oprávněn k podání žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), když na území pobýval na základě fikce pobytu, a nikoliv na základě pobytového oprávnění, které požaduje toto ustanovení, respektive § 69 odst. 2 téhož zákona. V obou případech se jedná o podmínky podání žádosti. Je tedy nelogické, aby u jedné z podmínek bylo dostačující, že je splněna při podání původní žádosti a u druhé je třeba, aby byla splněna při podání žádosti o vydání nového rozhodnutí.
6. Závěrem žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno, čímž došlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu. Dle žalobce je napadené rozhodnutí z důvodu velkého množství citací judikatury spíše kompilátem jednotlivých judikátů než svébytným individuálním správním aktem, kterým má rozhodnutí ve správním řízení být. Správní orgán cituje judikaturu a pak bez bližší aplikace na věc uzavírá, že odvolání není důvodné.

Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí a spisový materiál s tím, že námitky odmítla jako nedůvodné. Závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení věci

8. Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci vyslovili souhlas ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.
9. Krajský soud v Plzni v dané věci rozhoduje již podruhé, když jeho předchozí rozsudek ze dne 22. 10. 2021, č. j. 77 A 43/2021-46, zrušil Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 7. 10. 2022, č. j. 5 Azs 364/2021-26. Kasační soud v něm dospěl k tomuto závěru: „Spornou otázkou je procesní postup správního orgánu v situaci, kdy žadatel o trvalý pobyt podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců doloží, že odpadla překážka, pro kterou byla jeho původní žádost o toto pobytové oprávnění zamítnuta, tedy, v projednávané věci, že

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stěžovatel již splňuje podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 zákona o pobytu cizinců. Konkrétně jde o to, za jakých podmínek může správní orgán v takové situaci rozhodnout podle § 102 odst. 4 správního řádu, že žádost neodůvodňuje zahájení nového řízení, a proto řízení zastavit. (...) Podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu, jak již ostatně konstatoval ve svém rozsudku ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36, z něhož druhý senát ve svém rozhodnutí vycházel, přičemž od závěrů pátého senátu se nikterak neodchýlil, ani se proti nim nevymezil, není možné původní žádost (návrh) stěžovatele oddělovat od jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu a tvrdit, že se o nich vede samostatné řízení. Předmět řízení je stále stejný; jedná se o tutéž „již podanou“ žádost. Žádost o vydání nového rozhodnutí je pouze procesním návrhem na provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí na základě původní žádosti, přičemž pro podání žádosti (návrhu) nestanoví správní řád žádnou lhůtu ani jiné podmínky. Nečiní tak ostatně ani zákon o pobytu cizinců. Řízení o vydání nového rozhodnutí může podle § 102 odst. 3 správního řádu nadto zahájit i bez žádosti sám správní orgán z úřední povinnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2016, č. j. 3 As 261/2015-38). Předmět řízení je stále stejný a je jím vždy původní žádost o povolení trvalého pobytu podaná dne 18. 12. 2012; ta je jakýmsi pomyslným „nosičem“ a podstatou celé věci, kterou nelze ignorovat a na kterou nové řízení zcela jednoznačně navazuje. Jinými slovy, nové řízení je koncipováno jako pokračování původního řízení, a proto také dává možnost využít původních podkladů, tedy a priori i samotné podané žádosti, která byla způsobilá k meritornímu projednání; ostatně na jejím základě bylo vydáno zamítavé rozhodnutí. Nové rozhodnutí ve věci je tedy vydáváno na základě původní žádosti. Ta v projednávané věci byla podána v souladu se zákonem stanovenými podmínkami. Ve světle shora uvedeného argumentace žalované, potažmo krajského soudu, není správná.“

10. Citovaný závěr Nejvyššího správního soudu je pro Krajský soud v Plzni podle § 110 odst. 4 s. ř. s. závazný. Tato skutečnost v poměrech projednávané věci znamená, že Krajskému soudu v Plzni nezbyvá než žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 78 odst. 4 s. ř. s.
11. K uplatněným žalobním bodům je třeba nejprve zopakovat závěr z původního rozsudku zdejšího soudu, podle něhož soud neshledal, že by napadené rozhodnutí trpělo vadou nepřezkoumatelnosti. Žalobci se jedná o nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, tedy tu formu nepřezkoumatelnosti, která může právě vyplývat právě z toho, že se správní orgán nezabýval všemi relevantními okolnostmi věci (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75), nebo není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů správní orgán vycházel, z jakých podkladů učinil své skutkové závěry a jakými úvahami se řídil při jejich hodnocení (k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36).
12. Soud ovšem vadu nepřezkoumatelnosti v napadeném rozhodnutí neshledal. Napadené rozhodnutí je vystavěno po formální stránce v logice odpovídající § 68 odst. 1 správního řádu, podle něhož má obsahovat výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků. Všechny formální části jsou obsahově adekvátně rozsáhlé, a to i s přihlédnutím k tomu, že v průběhu správního řízení již došlo k jedné kasaci rozhodnutí správního orgánu I. postupem dle § 87 správního řádu, tj. autoremedurou provedenou usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 22. 10. 2020, č. j. OAM-29023-27/TP-2012, respektive přiměřeně obsáhlé vzhledem k procesní komplikovanosti věci. V části odůvodnění napadeného rozhodnutí označené I. žalovaná rekapituluje dosavadní průběh správního řízení, v části II. obsah žalobcova odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Klíčová pro přezkum napadeného rozhodnutí je pak část III., ve které se soustředí vypořádání

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

odvolacích námitek. V této části žalovaná konstatuje relevantní právní úpravu a rozhodné skutkové okolnosti věci. Dále cituje judikaturu správních soudů, jedná se o rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 8 As 65/2016-43, dále rozsudek ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36 a rozsudek ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46. Konečně je v této části odůvodnění napadeného rozhodnutí citován rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2019, č. j. 5 A 54/2018-22 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2019, č. j. 30 A 197/2017-24. Soud tento počet citovaných soudních rozhodnutí nepovažuje za excesivní. Jedná se navíc o rozhodnutí věcně přílehlavá. Především je však s citovanými pasážemi uvedených rozhodnutí žalovanou dále pracováno, tj. žalovaná vysvětluje, jaké závěry z těchto rozhodnutí v projednávané věci použila a z jakých důvodů. Žalovaná své rozhodnutí o žalobcových odvolacích námitkách odůvodnila řádně, neboť se nespokojila jen s lakonickou citací názorů jmenovaných soudů, ale řádně vyložila své závěry ohledně projednávané věci. Že se ve svých závěrech opírá o judikaturu správních soudů, jí lze spíše přičítat k dobru, neboť citacemi není rozhodnutí přesyceno, odůvodnění rozhodnutí se nestává jen kompilátem různých názorů různých soudů bez jakékoli jednotící myšlenky.

13. V této souvislosti nelze přehlédnout ani to, že žalobce se závěry žalované ve své žalobě věcně polemizuje. Také z toho je patrné, že i žalobce tím samým uznává, že žalovaná své rozhodnutí na určitých závěrech vybudovala a že o nich lze vést spor. Soud tedy uzavírá, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným a že jeho odůvodnění odpovídá nárokům stanoveným v § 68 odst. 3 správního řádu.
14. Pro procesní osud podané žaloby je však nepochybně klíčové vypořádání druhého žalobního bodu, v němž žalobce namítá nesprávný procesní postup správních orgánů obou stupňů, který vyústil v zastavení řízení o jeho žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu.
15. Pro přehlednost věci je třeba připomenout, že z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce dne 18. 12. 2012 podal žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy bez splnění podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území z důvodů hodných zvláštního zřetele. Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2014, č. j. OAM-29023-20/TP-2012, byla tato žalobcová žádost zamítnuta, neboť správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném v rozhodné době, neboť byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 19. 4. 2013, č. j. 24 T 121/2012-329, za přečin porušení práv k ochranné známce a jiným označením dle § 268 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a to k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2,5 let, a k trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 19. 7. 2014.
16. Žádost o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. b) správního řádu podal žalobce prostřednictvím svého zástupce správnímu orgánu I. stupně dne 4. 11. 2016. Poukázal přitom na usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21. 7. 2016, sp. zn. 24 T 121/2012, podle něhož se ve zkušební době podmíněného odsouzení osvědčil, a proto je na něj nadále třeba hledět jako netrestaného.
17. Usnesením ze dne 12. 5. 2020, č. j. 29023-22/TP-2012, správní orgán I. stupně řízení o žalobcově žádosti podle § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu zastavil. Své rozhodnutí odůvodnil odkazem na § 168 odst. 4 zákona o pobytu cizinců,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podle něhož se v řízení podle zákona o pobytu cizinců nepoužije ustanovení § 101 písm. b) správního řádu. Toto rozhodnutí žalobce napadl odvoláním. V souvislosti s jiným obdobným řízením o žalobcově žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí (avšak týkajícího se povolení k dlouhodobému pobytu) správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že aplikoval § 168 odst. 4 zákona o pobytu cizinců retroaktivně. Proto rozhodnutím ze dne 22. 10. 2020, č. j. OAM-29023-27/TP-2012, toto své předchozí rozhodnutí sám správní orgán I. stupně zrušil a v řízení o žalobcově žádosti pokračoval. Následně usnesením ze dne 23. 10. 2020, č. j. OAM-29023-29/TP-2012, rovněž řízení o žalobcově žádosti zastavil s poukazem na § 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 102 odst. 4 správního řádu. Správní orgán I. stupně nejprve konstatoval, že žalobce v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí pobýval na území ČR oprávněně v souladu s § 87y zákona o pobytu cizinců (dne 11. 1. 2016 totiž podal žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, která byla pravomocně zamítnuta dne 14. 8. 2017). Dále však správní orgán I. stupně konstatoval, že v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí nebyl žalobce oprávněn podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť nesplnil podmínky stanovené v § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Podle názoru správního orgánu I. stupně vede postup zvolený žalobcem, tedy podání žádosti o vydání nového rozhodnutí ve věci jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu, k obcházení zákona, neboť nejpozději dne 24. 9. 2015 byl povinen z ČR vycestovat (rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu nabylo právní moci, protože skončila fikce pobytu dle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců). Žádost o vydání nového rozhodnutí ve věci svého trvalého pobytu by žalobce musel podat na zastupitelském úřadě, nikoli na území ČR. Navíc správní orgán I. stupně upozornil, že žalobce byl svou žádost povinen dle § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců podat osobně, nikoli prostřednictvím datové schránky svého zástupce. Žalobce tedy dne 24. 9. 2015 z ČR nevycestoval, ale dne 11. 1. 2016 podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, čímž si zlegalizoval pobyt na území, ale právo podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území nezískal. Pokud by ji tedy dne 4. 11. 2016 podal, bylo by řízení o ní zastaveno pro její zjevnou právní nepřipustnost dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu ve spojení s § 65 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně konstatoval, že užití § 101 písm. b) správního řádu je možné, pokud v době podání žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci pravomocně zamítnuté žádosti cizinec na území pobývá oprávněně a splňuje podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců pro podání téže žádosti, jež byla pravomocně zamítnuta.

18. K žalobcovu odvolání pak žalovaná konstatovala, že správní orgán I. stupně hodnotil podmínky, zda zahájit nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci žalobce, správně. Neztotožnila se pouze se závěry správního orgánu I. stupně týkajícími se povinnosti podat žádost o nové rozhodnutí osobně, neboť povinnost osobního podání byla splněna v době podání původní žádosti o povolení k trvalému pobytu. Řízení o žádosti o nové rozhodnutí je pak pokračováním tohoto původního řízení.
19. Soud ve věci aplikoval zejména následující právní úpravu.
20. Podle § 101 písm. b) správního řádu: „*Provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta.*“
21. Dle § 102 odst. 4 správního řádu: „*Pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví. Usnesení se oznamuje*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pouze žadateli a těm osobám, vůči nimž již správní orgán učinil úkon.“

22. Na podkladě shora provedené stručné rekapitulace lze konstatovat, že žalobce podal žádost o nové řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci své žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců s tím, že již splňuje podmínku trestní zachovalosti, pro kterou byla jeho původní žádost o toto pobytové oprávnění ze dne 18. 12. 2012 zamítnuta. Žalobce tedy mýlně využil citovaného § 101 písm. b) správního řádu. Správní orgán I. stupně nejprve zjistil, že žalobce tvrdí a prokazuje, že již splňuje podmínku trestní zachovalosti, kvůli jejímuž nesplnění byla jeho původní žádost o povolení k trvalému pobytu zamítnuta. Následně se zabýval možnými překážkami meritorního posouzení žádosti o nové rozhodnutí ve smyslu § 102 odst. 4 správního řádu, a to tak, že se nejprve zabýval otázkou, zda žalobce pobýval na území České republiky oprávněně v době podání žádosti o nové řízení a vydání nového rozhodnutí, tedy dne 4. 11. 2016. Jelikož dospěl k závěru, že ano, zabýval se dále otázkou, zda žalobce v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí splňoval podmínky podání žádosti o trvalý pobyt ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců přímo z území České republiky. Zjistil ovšem, že tomu tak není a že se žalobce pokouší prostřednictvím institutu nového řízení a vydání nového rozhodnutí obejít zákon. Jeho žádost by tedy nemohla vést ke kladnému výsledku, povolení k trvalému pobytu by mu nemohlo být ani proto, že již splňuje podmínku trestní zachovalosti, vydáno. Tento postup a rozhodnutí správního orgánu I. stupně v zásadě akceptovala i žalovaná.
23. Obě sporné strany ve svých podáních vycházejí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46. Činí tak správně, jelikož právě v tomto svém rozhodnutí Nejvyšší správní soud nejen analyzoval podstatu institutu nového řízení a nového rozhodnutí ve věci dle § 101 a § 102 správního řádu, ale na podkladě do jisté míry srovnatelných skutkových okolností vyložil i způsob, jak tento institut v praxi aplikovat v cizineckých věcech. Mezi žalobcem a žalovaným je však spor, neboť ze závěrů obsažených v citovaném rozsudku vyvozují vzájemně opačné závěry.
24. Klíčovým problémem pro posouzení nyní projednávané žaloby je otázka procesního postupu správního orgánu v situaci, kdy žadatel o trvalý pobyt podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců doloží, že odpadla překážka, pro kterou byla jeho původní žádost o toto pobytové oprávnění zamítnuta, tedy že již splňuje podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 174 zákona o pobytu cizinců. Konkrétně jde o to, za jakých podmínek může správní orgán v takové situaci rozhodnout podle § 102 odst. 4 správního řádu, tedy že žádost neodůvodňuje zahájení nového řízení, a proto řízení zastaví (v tomto směru již soud nebude detailněji odůvodňovat, že legislativně-technicky je citované ustanovení § 102 odst. 4 správního řádu nepřesné, neboť řízení o vydání nového rozhodnutí je zahájeno již dnem podání příslušné žádosti; o výkladu tohoto ustanovení není mezi účastníky sporu, a proto soud jen odkazuje na závěry týkající se tohoto problému např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36).
25. Dále soud v této věci předesílá, že podle současného znění zákona o pobytu cizinců je vedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí z důvodu upraveného v § 101 písm. b) správního řádu, tj. za situace, kdy by mělo být novým rozhodnutím vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta, již vyloučeno. Podle § 168 odst. 4 věta první zákona o pobytu cizinců totiž platí: *„Ustanovení § 101 písm. b) správního řádu se v řízeních podle tohoto zákona nepoužije.“* Jelikož však k této legislativní úpravě došlo až zákonem č. 176/2019 Sb., s účinností od 31. 7. 2019, je v projednávané věci shora nastíněná otázka

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

relevantní.

26. V citovaném rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46, Nejvyšší správní soud obecně uvedl: „[19] Konkrétně v případě řízení o vydání nového rozhodnutí z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu je tedy na místě v první řadě přezkoumat naplnění podmínek pro vyhovění předmětné žádosti, jejichž nesplnění bylo v původním rozhodnutí vytýkáno a pro něž byla daná žádost dříve zamítnuta. Pakliže některý z původních důvodů pro nevyhovění žádosti nebude stále odstraněn a správní orgán dospěje k závěru o jeho trvání i přes okolnosti uvedené v žádosti o nové rozhodnutí, zastaví nové řízení dle § 102 odst. 4 správního řádu; již tím je totiž zřejmé, že původní žádosti nemůže být vyhověno, což je však *condicio sine qua non* pro vydání nového rozhodnutí. Jestliže ovšem správní orgán nazná, že tvrzeními a důkazními prostředky předloženými v žádosti o vydání nového rozhodnutí byly rozptýleny důvody, pro něž původní žádosti nebylo vyhověno, pak nelze bez dalšího pouze konstatovat, že existují (či dokonce jen teoreticky mohou existovat) ještě další pozitivní či negativní podmínky pro vyhovění původní žádosti, které však v dřívějším správním řízení nebyly posuzovány (neboť byl shledán jiný, závažnější či dříve zkoumaný důvod pro nevyhovění žádosti), a nelze proto rozhodnout, zda lze původní žádosti vyhovět. V takovém případě musí naopak správní orgán v novém řízení meritorně posoudit i další právními předpisy stanovené podmínky pro vyhovění původní žádosti, případně znova přezkoumat ty, jejich splnění již jednou konstatoval, mohly-li se v mezidobí změnit; musí tedy jednoznačně dojít k patřičně odůvodněnému závěru, zdali lze nové (pozitivní) rozhodnutí vydat či nikoliv.
27. [20] Nejvyšší správní soud však zároveň upozorňuje, že výše uvedené závěry týkající se institutu nového rozhodnutí nesmějí v aplikační praxi činnosti správních orgánů vést k jeho zneužívání či ve svých důsledcích k obcházení zákona. Na nové rozhodnutí je proto třeba nahlížet prizmatem, že je nelze vydat za situace, kdy by jím byla obcházena změna zákonem stanoveného postupu pro posouzení opakované žádosti či kompetence rozhodujícího správního orgánu.“
28. (...)
29. [24] (...). K otázce možného obcházení smyslu a účelu zákona o pobytu cizinců využitím institutu nového rozhodnutí poukazuje [Nejvyšší správní soud, pozn. soudu] na relevanci oprávněnosti pobytu takového žadatele v okamžiku podání žádosti o vydání nového rozhodnutí, a to vždy s ohledem na jednotlivé možné pobytové tituly a zákonné podmínky pro jejich udělení. V projednávané věci však ze správního spisu neplyne, že by se správní orgány (či následně krajský soud) explicitně zabývaly pobytovým titulem stěžovatele v okamžiku podání jeho žádosti o vydání nového rozhodnutí a tuto skutečnost jakkoli reflektovaly ve svém posouzení.“
30. Soud tedy na základě uvedené citace právního názoru Nejvyššího správního soudu konstatuje, že primárním úkolem správního orgánu vedoucího řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí ve smyslu § 101 písm. b) správního řádu, je zodpovědět otázku, zda žadatel přednesl taková tvrzení a popřípadě i navrhl takové důkazy, z nichž je patrné, že byly odstraněny důvody, které v původním řízení vedly k zamítnutí žádosti. Není-li tomu již v této fázi řízení tak, je na místě bez dalšího usnesením řízení zastavit podle § 102 odst. 4 správního řádu.
31. Z tohoto pohledu lze žalobci dát za pravdu, že předložením usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21. 7. 2016, sp. zn. 24 T 121/2012, v němž uvedený soud rozhodl, že se žalobce osvědčil ve zkušební době podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

prokázal, že důvod pro nevyhovění jeho žádosti ze dne 18. 12. 2012 o povolení k trvalému pobytu odpadl, neboť jím byla právě nesplněná podmínka jeho trestní zachovalosti. Právním názorem Nejvyššího správního soudu v jeho kasačním rozsudku v této věci pak již bylo postaveno zcela na jisto, že správní orgány již neměly dále zkoumat otázku, zda žalobce splňoval v době podání žádosti o vydání nového rozhodnutí ve věci pravomocně zamítnuté žádosti podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců pro podání téže žádosti, jež byla pravomocně zamítnuta. Je totiž třeba vycházet z toho, že předmětem řízení je stále ona původní žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podaná dne 18. 12. 2012. I v nyní projednávané věci proto bylo namístě, aby správní orgány přistoupily k meritornímu posouzení dalších, právními předpisy stanovených podmínek pro vyhovění původní žádosti, případně k přezkoumání naplnění těch podmínek, jejichž splnění již snad bylo dříve konstatováno, ale mohlo se v mezidobí změnit. Bylo povinností správních orgánů dojít k patřičně odůvodněnému závěru, zda lze nové (pozitivní) rozhodnutí o žalobcově žádosti o povolení k trvalému pobytu vydat či nikoliv.

32. Nesprávně tedy žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že správní orgán I. stupně byl povinen posoudit, zda byl žalobce v době podání žádosti o zahájení nového řízení a vydání nového rozhodnutí, tj. dne 4. 11. 2016, oprávněn podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území dle § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Tuto otázku totiž v řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí dlužno zkoumat toliko ve vztahu k původní žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Nejvyšší správní soud přitom v kasačním rozsudku v této věci konstatoval i to, že daná (původní) žádost o povolení k trvalému pobytu byla podána v souladu se zákonem stanovenými podmínkami.
33. Za takové situace nemůže napadené rozhodnutí obstát, neboť je zatíženo vadou nesprávného právního posouzení.

Závěr a náklady řízení

34. S ohledem na shora konstatované nesprávné právní posouzení věci soud napadené rozhodnutí výrokem I. tohoto rozsudku zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. V dalším průběhu řízení znovu žalovaný posoudí odvolání podané žalobcem, přičemž zohlední závazný právní názor vyslovený soudem v tomto rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s., který vychází ze závěrů Nejvyššího správního soudu, z nichž bude tedy i žalovaný v dalším průběhu řízení vycházet. Optikou těchto závěrů tedy posoudí správnost usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 23. 10. 2020 (vydaného dne 26. 10. 2020), č. j. OAM-29023-29/TP-2012.
35. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalobce, neboť napadené rozhodnutí bylo soudem zrušeno.
36. Jelikož bylo původní rozhodnutí soudu Nejvyšším správním soudem zrušeno a vráceno k dalšímu řízení, rozhodl soud v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.
37. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována uhrazeným soudním poplatkem za Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podanou žalobu (3 000 Kč), návrh na přiznání odkladného účinku žaloby, jemuž soud vyhověl (1 000 Kč), a kasační stížnost (5 000 Kč), tedy v celkové výši 9 000 Kč, odměnou za právní zastoupení žalobce v celkové výši 12 400 Kč za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), sepis a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, účast na jednání před soudem dne 22. 10. 2021 dle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu a sepis a podání kasační stížnosti dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu, celkem tedy 1 200 Kč. Soud dále žalobci přiznal náhradu cestovného jeho zástupce z jeho sídla v Praze na nařízené jednání dne 22. 10. 2021 a zpět ve výši 1 083 Kč [celková vzdálenost 188 km, zástupce žalobce cestoval motorovým vozidlem Audi A3 s průměrnou spotřebou 5 l motorové nafty na 100 km. Základní náhrada za 1 km jízdy činí dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2020 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, účinné v den konaného jednání, 4,40 Kč, základní náhrada tedy činí 827,30 Kč, průměrná cena 1 l motorové nafty činila podle § 4 písm. c) zmíněné vyhlášky 27,20 Kč, za jízdy bylo spotřebováno 9,4 l motorové nafty v hodnotě 255,70 Kč, celková výše náhrady cestovného proto činí 1 083 Kč], a náhradu za promeškaný čas cestou na jednání a zpět v délce šesti započatých půlhodin po 100 Kč, tedy celkem 600 Kč dle § 14 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 14 odst. 3 advokátního tarifu. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 3 209,40 Kč. Celková přiznaná náhrada nákladů řízení tak činí 27 492,43 Kč.

38. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., tj. zástupce žalobce, advokát Mgr. Petr Dvořák, a stanovena přiměřená lhůta k plnění podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., a to s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 14. prosince 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.